

den næringsdrivende, som antager Lærlinge til Oplærelse, selv skal være faglig oplært i sit Fag eller, for de handelendes Vedkommende, i 5 Aar have drevet Handelsvirksomhed som Hovederhverv. Jeg mener, at det havde været naturligt, om man ogsaa dertil havde knyttet en Bestemmelse, som maaske i Virkeligheden indeholdes i denne Paragraf, men som ikke er tydeligt udtrykt, nemlig denne, at Ledere af Andels- og Brugsforeninger ogsaa skal opfylde disse Betingelser for at kunne oplære Lærlinge.

Det ærede Medlem, som talte paa Socialdemokraternes Vegne, ønskede i § 3 optaget Bestemmelser om Fastsættelse af Læretid og Lønforhold, og at disse Forhold til Dels skulde afgøres ved Forhandling mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund. Jeg kunde ønske at gaa den modsatte Vej, idet jeg kunde ønske, at der i Lovforslaget kom til at staa en Bestemmelse om, at Lærlingeforhold i det hele taget slet ikke kunde gøres til Genstand for kollektive Arbejdsoverenskomster. Jeg tror, at det vilde være særdeles heldigt, om der fandtes en saadan Bestemmelse i Lovforslaget. Man burde fra alle Sider kunne være enig om, at de unge ikke bør drages med ind i Arbejdsstridigheder, og jeg tror, at man ogsaa fra besindige Sider indenfor Arbejderkredse er klar over, at de unge i maaske noget for høj Grad over Indflydelse paa disse Stridigheder. At disse meget unge, som Lærlingene jo er, ogsaa skulde drages ind under disse Forhold, tror jeg vilde være meget uheldigt. Jeg vilde derfor meget ønske, at der fandtes en saadan Bestemmelse i Lovforslaget.

I § 7, Punkt 2, findes Bestemmelser om Handelslærlingenes Arbejdstid. I det oprindelige Lovforslag var der her nogle Bestemmelser, som absolut ikke passede paa Handelslærlingenes Forhold, men ved tredje Behandling i det andet høje Ting har man i denne Del af Lovforslaget foretaget en Ændring, som jeg i det store og hele kan anse for tilfredsstillende. Imidlertid har man dog indføjet en Bestemmelse, som jeg ikke finder ganske klar, idet der staar, at Lærlingene skal have en samlet Hvileperiode af mindst 12 Timer i Døgnet. Man maa da regne Skoletiden med ind under Hvileperioden, eftersom det i modsat Fald vil blive saaledes, at en Lærling, hvis han havde Arbejdstid fra 6 Morgen til 6 Aften, men nogle Dage om Ugen besøgte en Skole fra 7—9, den paafølgende Dag skulde møde paa Arbejds-

pladsen Kl. 9, og det kan ikke være Meningen. Ligeledes vil denne Bestemmelse passe daarligt paa andre Forhold, f. Eks. i de Undtagelsestilfælde, hvor Forretningerne holder længere aabent. I saadanne Tilfælde skulde Lærlingene, som Lovforslaget er affattet, møde senere i Virksomheden Dagen efter, hvilket dog heller ikke kan være Meningen. Jeg vilde derfor anse det for heldigt, om denne Bestemmelse udgik.

§ 8 indeholder en Bestemmelse om, at der skal tilstaaes Lærlingene et ugentligt Fridøgn, der saa vidt muligt skal falde paa Folkekirkens Søn- og Helligdage. Herfra maa formentlig være undtaget saadanne enkelte Tilfælde som f. Eks. Deltagelse i Statusopgørelse, hvilket for mange Forretningers Vedkommende kun kan finde Sted paa en Søndag. Der kan ogsaa være andre Tilfælde, hvor det ikke vil passe. Det vilde f. Eks. være urimeligt, om Lærlingene, fordi en Forretning den sidste Søndag før Jul holdes aaben, i den travle Juleuge skulde have et andet Fridøgn. Jeg vilde derfor mene, at det havde været heldigere, om der havde staaet, at der „som Regel“ skal gives Lærlingen et ugentligt Fridøgn. For øvrigt har alle Lærlingene rigelig Erstatning for saadanne Tilfælde, idet de har betydeligt flere Fridøgn end de 52, som Loven forlanger.

§ 11 i det oprindelige Lovforslag indeholdt en Bestemmelse om, at Hustugt var ikke tilladt overfor kvindelige Lærlinge og overfor Lærlinge over 16 Aar. Denne Bestemmelse blev ved Samarbejde mellem nogle Dele af Venstre, Radikale og Socialdemokrater stemt ud i det andet høje Ting. Jeg tror, at det havde været heldigt, om denne Bestemmelse ikke var blevet stemt ud. Ganske vist mener jeg, at Hustugt ikke er et Opdragelsesmiddel, som man i Almindelighed skal anvende, jeg har tværtimod altid ment, at man naar videst ved at behandle Lærlingene som voksne Mennesker og derved opfordre dem til at optræde som voksne Mennesker, men der gives Tilfælde, hvor denne Opdragelsesmetode ikke slaar til, og jeg tror, at i saadanne Undtagelsestilfælde havde det været heldigt, om man havde haft denne Bestemmelse. Jeg nærer nogen Frygt for, at dens Fjernelse i høj Grad vil forøge Antallet af de Tilfælde, i hvilke der kunde blive Brug for den.

Til § 11 blev der i Folketinget stillet et Forslag om, at Lærlingene skulde være forpligtede til at møde til den teoretiske Uddannelse i Handelskoler eller tekniske Skoler. Dette Forslag